

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 19 april 2002 (23.4)
(OR. fr)**

8169/02

**Interinstitutionellt ärende:
2001/0244 (COD)**

LIMITE

JUR	149
EDUC	51
SPORT	4
CODEC	488

YTTRANDE FRÅN JURIDISKA AVDELNINGEN

Komm. förslag nr: 13038/01 EDUC 118 SPORT 1 CODEC 1042 – KOM(2001) 584 slutlig

Ärende: Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av Europeiska året för utbildning genom idrott 2004
– Rättslig grund och subsidiaritet

Kommissionens förslag syftar till att 2004 skall utses till Europeiska året för utbildning genom idrott samt till att ge gemenskapen en rättslig grund för att finansiera en rad aktiviteter i samband med detta. Kommissionens förslag grundar sig på artikel 149 i EG-fördraget. Vid sitt möte den 25 mars 2002 uttryckte Utbildningskommittén önskemål om ett skriftligt yttrande från juridiska avdelningen om huruvida den av kommissionen föreslagna rättsliga grunden kan anses relevant samt om iakttagandet av subsidiaritetsprincipen.

Enligt domstolens fasta rättspraxis kan inte valet av rättslig grund för en rättsakt enbart bero på en institutions uppfattning om det eftersträlvade syftet, utan skall grundas på objektiva faktorer som kan bli föremål för domstolsprövning. Till sådana faktorer räknas särskilt rättsaktens syfte och innehåll¹.

Målen för Europeiska året för utbildning genom idrott anges i artikel 2 i förslaget och är att

1. uppmuntra utbildnings- och idrottsorganisationer att samarbeta för att bättre dra nytta av idrottens fostrande betydelse och dess betydelse för social integration,

¹ Dom av den 11 juni 1991, kommissionen mot rådet, mål C-300/89, Rec. s. I-2867, punkt 10.

2. betona den roll som idrotten kan spela för att utveckla så kallad baskompetens,
3. betona vikten av frivilligarbete inom idrottsrörelsen som en faktor i den informella utbildningen,
4. främja det fostrande värdet av skolungdomars rörlighet och utbyte i samband med idrotts- och kulturträffar,
5. uppmuntra till diskussion om vilka insatser som krävs för att främja integration av mindre gynnade grupper i utbildningssystemet med hjälp av idrottsverksamhet,
6. främja idrottsaktiviteter på skoltid,
7. söka lösningar i fråga om utbildningen för unga idrottare på elitnivå.

När det gäller förslagets innehåll, föreslås det medfinansiering av ett antal åtgärder som beskrivs i artikel 3 och i bilagan och som avser bl.a. anordnande av möten, evenemang, frivilliga insatser, informationskampanjer samt genomförande av studier. I artikel 3 anges att samtliga åtgärder ovillkorligen skall ha ett samband med de mål för Europeiska året som fastställs i artikel 2.

Förslaget syftar således att framhäva och bättre utnyttja idrottens fostrande och sociala betydelse genom att år 2004 utses till Europeiska året för utbildning genom idrott samt genom finansiering av vissa åtgärder.

Med stöd av det samband som råder mellan idrottsverksamhet och målen för gemenskapsåtgärden för utbildning grundar kommissionen sitt förslag på artikel 149 i EG-fördraget, vilket utgör den rättsliga grunden för gemenskapens åtgärder på utbildningsområdet.

Fördraget innehåller ingen bestämmelse som direkt avser idrott. Utövandet av idrott faller inom gemenskapsrätten i den mån det utgör en ekonomisk verksamhet², och idrotten omfattas därför indirekt av gemenskapsrätten, bl.a. på områdena fri rörlighet för arbetstagare och konkurrens, tillhandahållande av tjänster, etableringsfrihet, upphovsrätt samt arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

Idrottens sociala betydelse har vidare erkänts av domstolen³ och stärkts genom förklaring nr 29 om idrott, vilken återfinns i bilagan till slutakten från den konferens som fastställde Amsterdamfördraget, där Europeiska unionens organ uppmanas att ägna särskild uppmärksamhet åt det som är särskilt kännetecknande för amatöridrotten.

Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Nice innehåller dessutom följande uppmaning till gemenskapen: *"Även om gemenskapen inte har direkta befogenheter på detta område bör den i åtgärder i enlighet med fördragets olika bestämmelser beakta idrottens sociala, fostrande och kulturella funktion,*

² Dom av den 15 december 1995, *Bosman*, mål C-415/93, REG s. I-4921, punkt 73.

³ Dom av den 11 april 2000, *Deliège*, förenade målen C-51/96 och C-191/97, REG s. I-2549, punkt 41 samt domen i *Bosman*-målet ovan, punkt 106.

som ligger till grund för dess särart, för att iaktta och främja den etik och solidaritet som är nödvändig för att bevara dess sociala roll"⁴. I skälen 2 och 3 i föreliggande förslag erinras det om samtliga dessa aspekter.

Det finns således anledning att söka utröna om förslaget och dess mål faller inom utbildningsområdet och på goda grunder kan baseras på artikel 149 i EG-fördraget, varvid man bör bära i minnet idrottens sociala och fostrande funktion på gemenskapsnivå.

I artikel 149 föreskrivs följande: "*Gemenskapen skall bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt medlemsstaternas kulturella och språkliga mångfald*".

Gemenskapens behörighet på utbildningsområdet är relativt begränsad. Gemenskapens insatser innefattar för det första ett bidrag till undervisningens kvalitet. Vidare bidrar gemenskapen till detta mål genom att främja samarbete mellan medlemsstaterna. Dessa behåller full befogenhet i frågan, all form av harmonisering är uttryckligen utesluten och gemenskapens uppgifter begränsar sig till att underlätta kontakterna mellan medlemsstaterna och stödja dessas åtgärder.

Innehållet i gemenskapens insatser anges i artikel 149.2, och målet är att

- *utveckla den europeiska dimensionen inom utbildningen särskilt genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk.*
- *främja rörligheten för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,*
- *främja samarbete mellan utbildningsanstalter,*
- *utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas utbildningssystem,*
- *främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte,*
- *främja utvecklingen av distansundervisning*".

Det kan allmänt, och då särskilt för målen 1, 2 och 6 i förslaget, påpekas att idrottsverksamheten redan på olika sätt ingår i samtliga medlemsstaters utbildningsprogram och att hänsynstagande till idrottens fostrande och sociala betydelse verkligen kan bidra till utbildningens kvalitet i den mening som avses i artikel 149.1 i EG-fördraget, såsom anges i skälen 1–4 i förslaget⁵. Framhävandet av idrottens fostrande och sociala betydelse i utbildningsväsendena kan vidare,

⁴ Se. "Uttalande om de särskilda kännetecken för idrott och idrottens sociala funktion i Europa som bör beaktas vid genomförandet av den gemensamma politiken", som återfinns i bilaga IV till ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Nice den 7–9 december 2000.

⁵ Se även ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Nice, som anger följande: "Idrotten är en mänsklig verksamhet som grundas på sociala, fostrande och kulturella värden. Den leder till assimilering, deltagande i det sociala livet, tolerans, acceptering av olikheter och respekt för regler".

genom anordnande av möten och utbyten och samarbete mellan berörda organisationer, bidra till att utbildningen får en europeisk dimension.

När det gäller målen 5, 3, 6 och 7⁶ skall gemenskapens insatser i enlighet med artikel 149.2 i EG-fördraget underlätta informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är av intresse för medlemsstaternas utbildningssystem samt främja samarbete mellan utbildningsanstalter i flera medlemsstater. I fråga om frivilligarbete (mål 3) erinras det om att lagstiftaren redan har använt sig av artikel 149 i EG-fördraget för att anta gemenskapens handlingsprogram "*Europeisk volontärtjänst för ungdomar*"⁷. Vad avser mål 4, omnämns rörligheten för studerande och ungdomsutbyte uttryckligen i artikel 149.2 andra och tredje strecksatserna.

Den text som kvarstår efter Utbildningskommitténs behandling av ärendet, där de avsedda idrottsaktiviteternas bidrag till en utbildning av god kvalitet framgår tydligare och där gemenskapens bidrag begränsas till sådan verksamhet som har en europeisk dimension, är att föredra framför det ursprungliga förslagets lydelse⁸.

Enligt juridiska avdelningen framgår det av ovanstående att förslaget på goda grunder kan baseras på bestämmelserna i artikel 149.

Det frågas även om förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. För det första kan man konstatera att gemenskapens insatser i enlighet med artikel 149 i EG-fördraget endast äger rum "vid behov". Detta "behov" är föremål för en politisk bedömning, som åligger rådet och Europaparlamentet, vilka fattar beslut genom medbeslutandeförfarandet.

Subsidiaritetsprincipen, som tillämpas på de områden där behörigheten är delad mellan gemenskapen och medlemsstaterna, vilket förutsätter att det finns en gemenskapsbehörighet, ger vägledning för hur gemenskapens olika behörigheter skall utövas; gemenskapen skall endast göra det som bättre kan göras på dess nivå.

Även om det står utom tvivel att varje medlemsstat kan medvetande göra sin egen befolkning om idrottens fostrande betydelse, kan ett Europeiskt år endast utses på gemenskapsnivå, på grund av de transnationella aspekter som detta innebär⁹. Så som anges i skäl 19, kan målsättningarna för Europeiska året bättre genomföras på gemenskapsnivå

⁶ Europeiska rådet i Nice betonade följande: "*För fysiskt eller psykiskt handikappade är den fysiska och idrottsliga verksamheten ett utmärkt sätt för individuell mognad, rehabilitering, social och solidarisk anpassning och bör därför uppmuntras*". Man framhöll även idrottens välgörande inverkan på ungdomar och vikten av att främja frivilligt arbete inom idrotten samt det nödvändiga av att särskild uppmärksamhet ägnas åt utbildning för idrottande ungdomar på elitnivå.

⁷ EGT L 214, 31.7.1998, s. 1.

⁸ Se dok. 8005/02 EDUC 49 SPORT 3 CODEC 460.

⁹ Det erinras i detta avseende om att den transnationella aspekten har förtydligats i vissa bestämmelser, t.ex. artikel 6.2, efter Utbildningskommitténs behandling av ärendet.

"av anledningar som kräver multilaterala partner, transnationellt utbyte av information och spridning av goda tillämpningar på gemenskapsnivå." Härav följer att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Juridiska avdelningen är avslutningsvis av uppfattningen att

- förslaget på goda grunder kan baseras på bestämmelserna i artikel 149 i EG-fördraget,
- förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

=====